

Marja-Leena Mikkola

 Ovi toiseen
MAAILMAAN

 KIDS

Marja-Leena Mikkola

Ovi toiseen maailmaan

SAGA Egmont

Ovi toiseen maailmaan

Copyright © 1989, 2025 Marja-Leena Mikkola and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727280257

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11, 2, DK-1120 Copenhagen

Tapaninpäivänäkin Teemulla oli kädet täynnä työtä, sillä äidin hoitolapset Ulla ja Mikko Laaksonen ja Sanna Laitala olivat tulleet heti keskipäivän jälkeen, ja koska äiti oli ulkoiluttamassa Pikkuveljeä, Teemu ryhtyi lapsenvahdiksi. Se ei ollut mitenkään poikkeuksellista, sillä hän oli kulmakunnan halutuin lapsenvahti. Kaikukallion lähiön isät ja äidit pääsivät pistäytymään elokuvissa ja Kaiku-Pubissa siksi että Teemu Pyykönen sattui asumaan juuri siellä missä asui, B-talon b-portaan neljännessä kerroksessa. Teemulle kelpasivat kaikki lapset. Tietenkin hän piti hyväntuulisista puolivuotiaista, jotka vellinsä syötyään kellivät selällään ja tarkastelivat varpaitaan, ja kilteistä pikkutyttöistä, jotka työnsivät pihalla nukenvaunuja ja leikkivät kotia, ja tottelevaisista ekaluokkalaisista, jotka riensivät kouluun pikku reput selässään. Sellaisista lapsistahan pitävät kaikki. Mutta Teemu piti myös uhmaikäisistä, jotka eivät suostuneet tulemaan pois sängyn alta ja ulkona heittäytyivät rapakkoon kaameasti räähkyen, ja riitaisista tylleröistä, jotka raapivat ja sylkivät eivätkä lainanneet nukkeaan, ja niistä

hankalassa iässä olevista, jotka ryömivät pitkin huoneistoa ja vetivät lattialle kirjat ja pöytäliinat ja lähestyivät koko ajan pistorasiaa. Teemu piti niistäkin jotka juuri saivat hampaita ja kuumeilivat ja kiukuttelivat, ja niistä vielä hampaattomista jotka punaisina ja tukehtumaisillaan huusivat tunnista toiseen. Teemu piti jopa Kaikukallion kauhuista, jotka menivät lukittujen ovien läpi kellareihin ja pannuhuoneisiin ja kiipeilivät katoille. Ja kaikkein eniten hän piti niistä, jotka eivät vielä edes nähneet mitään ja hamusivat kaiken aikaa jotain syötävää kuin sokeat kissanpennut. Teemun hoitoon saattoi uskoa kolmiviikkoisen vauvan, eikä hän vähääkään välittänyt jos se oksensi hänen rinnoksilleen ja pissasi hänen housuilleen, katseli vain lempeästi vauvan kaljua, ikään kuin liian suurta päätä, jota piti tukea kun se pyrki retkahtelemaan ohuen kaulan varassa.

Ulla ja Mikko Laaksonen olivat jo kauan sitten jättäneet vauvaiän ja Sanna kävi jo koulua, mutta ei heitä vielä voinut yksinkään jättää. Mikko oli lisäksi lohdutuksen tarpeessa. Hän aavisteli että joulukuukausi alkoi olla ohi ja kaikki lahjat lopullisesti saatu. Hän vaipui vähän väliä alakuloisiin mietteisiin.

– Tuleehan isä ja äiti kohta kotiin ja tuohan ne joululahjoja? Mikko kyseli anelevalla äänellä. – Tuohan ne... vaikka koiran? Tuohan?

– Apua, ei! kiljaisi Ulla, joka pelkäsi koiria. – Ei ikinä koiraa meille! Koira sottaa paikat ja haisee.

– Ja kaikki lahjat annettiin jo toissapäivänä, Sanna sanoi kylmästi.

Mikon alahuuli alkoi väristä. – Lähdetäänkin nyt ulos, laskeetaan mäkeä, Teemu ehdotti kiireesti ja vilkutti silmää Sannalle

ja Ullalle. – Lasketaan Vanhankaupungin kallioilta ja katsotaan, onko siellä isot kinokset.

Tytöt vaihtoivat ymmärtävän katseen, ja Ulla sanoi Mikolle: – Saat ottaa uuden pulkan.

Ennen joulua oli alkanut sataa lunta, ja tiheä pyry oli jatkunut yli aaton ja joulupäivän. Oli juuri se aika, jolloin vanhan vuoden selkä alkoi taittua, ja monenlaiset taikavoimat olivat liikkeellä. Korkeiden nietosten keskellä kahahteli ja tuoksui salaperäiseltä. Teemu veti Mikkoa uudessa sinisessä pulkassa, ja tytöt suksineen katosivat hiihtomäkeen.

– Tuleehan joulu huomenna? Mikko kysyi rukoilevalla äänellä ja kurottui pulkassaan Teemua kohti.

Kun Teemu pudisti päätään, Mikko heittäytyi selälleen pulkaan ja puhkesi itkuun.

– Joulukaan ei ole enää vuottakaan, Teemu sanoi rauhoitellen. – Ei se huomenna tule, mutta ei siihen mene enää edes kokonaista vuotta.

Mikko lopetti itkunsa ja nyyhkäisi: – Eikö varmasti?

– Ei, Teemu vakuutti. – Katso, Mikko, tähän paikkaan kuningas perusti kaupungin monta sataa vuotta sitten. Kuninkaalle oli tänne rakennettu kartanokin, jossa se oli yötä Suomessa käydessään. Ja tuolla korkealla kalliolla on kuninkaalle pystytetty muistomerkki. Se on ihan kuin torni. Sen nimi on Kuninkaankivi.

Mikko ponnisteli istumaan ja alkoi kiinnostuneena kysellä lisää. Oliko kuninkaalla ollut kruunu ja karpännahkaviitta? Oliko hänellä kuningatar ja prinsessat mukanaan, kun hän oli yötä kartanossa? Oliko kaupunki rakennettu kullasta ja marmorista?

– Ei siinä kaupungissa silloin ollut muuta kuin yksi kirkko, spitaalisten sairaala ja muutama tönö ja mökki. Mutta tuolla rannassa seisoi aina monta purjelaivaa.

– Oliko laivoissa lastina kultaa ja hopeaa ja jalokiviä? Mikko kysyi. Hänen ilmeensä oli unelmoiva.

– Laivoissa oli silloin lastina tervaa, mutta lahdenpohjasta on löydetty merimiesten rahakolikoita. Niitä on museossa.

Mikko alkoi kärttää museoon lähtemistä, mutta unohti asian nähdessään tytöt rinteessä. Ulla oli pysähtynyt puoliväliin mäkeä, Sanna oli kiivennyt ylös asti ja juuttunut jotenkin kallioiden väliin. Toinen suksi oli ladulla, toinen melkein pystysuorassa jyrkkää kallionrinnettä vasten.

– Mitenkähän tämän ratkaisis, Sanna sanoi kuumissaan. Hänen piponsa oli valahtanut niskaan. Hän ei päässyt enää ylemmäs, mutta ei keksinyt miten tulla alaskaan.

– Minähän sanoin että älä mene niin korkealle, Ulla motkotti vaimeasti. Hän oli alkanut pitkästyä, pureskeli rukkasensa päätä ja katseli hajamielisenä ympärilleen. – Mähän sanoin.

– Odota siellä, Sanna, mä tulen tarkastamaan tilanteen, Teemu sanoi. Hän lähti nousemaan ylös mäkeä, vajoten välillä puolisääreen nietoksiin. Sannan kohdalle päästyään hänen oli riisuttava pipo ja pyyhittävä otsaansa.

– Kyllä sulla on sitten valkoinen tukka, Sanna sanoi kesken kaiken ihailevalla äänellä, niin kuin olisi äkkiä unohtanut tukalan tilanteensa. – Se on niin valkoinen että se ihan kuin palaa.

Mutta samalla kun Sanna kurottui Teemun tukkaa kohti, hän tuiskahti selälleen ja siitä kyljelleen ja alkoi luisua vinottain mäkeä alas, kunnes törmäsi sivupenkereeseen ja iski päänsä johonkin niin että kuului tömähdys. Alhaalla tiellä Mikko hihkui pulkasaan, ja Ulla kiljahti pelästyneenä. Teemu puoliaksi juoksi, puoliaksi liukui Sannan luo. – Sattuiko? Teemu kysyi huolissaan.

– Ää, mitä nyt vähän näkyy tähtiä, Sanna sanoi ja kompuroi

sauvojensa avulla jaloilleen. – Se vaan on kummallista että mun pääni on vielä ehjä. Se nimittäin iski tuohon oveen.

Teemu vilkaisi rinteessä olevaa ovea. Tavallisesti kukaan ei kiinnittänyt oveen mitään huomiota. Se oli aina ollut siinä, lähellä tietä ja kuitenkin niin kaukana ettei siihen kädellä ulottunut. Se oli uponnut maisemaan kuin ryppyinen hampaaton suu vanhan ihmisen kasvoihin. Ovi oli puolitoista metriä korkea, joskus ammoisina aikoina mustaksi tervattu, ja siinä oli ruostunut rautahe-lainen lukko ja kahva. Se oli aivan joutava ovi ja lisäksi väärässä paikassa, koska se ei johtanut minnekään. Kerrottiin että joskus sen takana oli sijainnut Vanhankaupungin lohikellari tai kenties vankityrmä.

– Hyvä että päähän ei tullut kuhmua. Nyt lasket varovasti alas ja pidättelet samalla vauhtia, Teemu neuvoi.

– Enkä pidättele, Sanna sanoi. – Minä lasken mistä haluan ja niin kovaa kun haluan ja –

Äkkiä Sanna jähmettyi liikkumattomaksi. – Teemu, hän sanoi käheästi. – Oven takaa kuuluu jotain... ääntä.

Teemu kääntyi katsomaan ovea. Kuului hiljaista soittoa. Teemu kumartui tuijottamaan lukkoa. Hänen silmissään sumeni, ja hän oli näkevinään oven liikahtavan, aivan kuin joku olisi yrittänyt työntää sitä auki sisäpuolelta.

– Sieltä kuuluu soittoa, Sanna henkäisi. – Se on joku huilu.

Teemu perääntyi. Sanna oli puristanut silmänsä kiinni.

– Mitä sieltä on tulossa? Sanna kuiskasi. Hän seisoj jäykkänä kuin patsas, selkä oveen päin. – Ai kamala. Mä en katso, mä en kyllä katso.

– Ei sieltä mitään ole tulossa, Teemu sanoi epävarmasti. – Hii-ret ja myyrät on kai heränneet talviunesta tai jotain. Sieltä kuului äsken jonkinlaista rapinaa.

– Ja nyt ne soittaa huilua, niinkö? Sanna kuiskasi, silmät edelleen tiukasti suljettuina.

Huilun ääni soi nousten ja laskien levottomasti mutta sanomattoman kauniisti. Sanna kiljaisi, nykäisi itsensä liikkeelle ja alkoi horjahdellen luisua mäkeä alas, sohien ilmaa sauvoillaan. Ullan kohdalla hän huitaisi sauvallaan niin että se tarttui Ullan suksisiteeseen, ja molemmat tytöt sujahtivat hurjaa vauhtia tielle ja kaatuivat. Mikko hihkui innoissaan.

Teemu juoksi kaatuillen ja kompastellen alas tielle, jossa Ulla jo puisteli vaatteitaan ja riisui suksia jalasta. Ulla ei viitsinyt nalkuttaa Sannalle, joka oli isompi, kävi jo koulua ja määräsi tahdin. Hän oli joutunut tottumaan kaikenlaiseen Sannan matkassa kulkiessaan. Sanna makasi yhä maassa kuin iskun saaneena ja tuijoteli edessä olevaa lumivallia.

– Vuorenhaltia soittaa, Mikko sanoi äkkiä, ihailevalla äänellä.

Huilun ääni virtasi nyt alas rinnettä. Se soi vienosti anellen, sitten se taas nousi ja laski levottomasti. Äkkiä se loppui kuin leikatun. Sanna nousi jaloilleen ja riisui hätäisin liikkein suksensa. Alkoi hämärtää. Ovi näytti tieltä katsoen kuin rinteeseen maalatulta, ja samalla koko maisema, kalliot, Kuninkaankivi, jäätyneeseen merenlahteen viettävä rinne, oli kuin siniseen ilmaan maalattu taulu.

– Miksi vuorenhaltia ei enää soita! Mikko kiukutteli.

– Se soitto tuli tietenkin jonkun ihmisen radiosta, Ulla sanoi.

– Ja sitten radio pantiin kiinni.

– Eipäs kun vuorenhaltia soitti! Mikko intti.

– Joo joo, Ulla sanoi ja taputti rauhoittavasti pikkuveljeään. – Minun mielestä meidän pitäisi lähteä nyt heti kotiin.

– Täällä on jotain ihan outoa ilmassa, Sanna kuiskasi. – Se soitto tuli oven takaa. Mä vaikka vannon.

Teemu yritti katsella tyynesti ympärilleen, pois päin ovesta. Tien täällä puolen kaikki oli ennallaan ja niin kuin pitikin. Kaukana vasemmalla oli valaistu urheilukenttä, aivan edessä vanha ristinmuotoinen kirkonpaikka ja sen takana metsikkö; sitten valtatiet kahdessa tasossa, loppumattomat autovirrat, alikulkutunneli ja taustalla kerrostalorykelmä. Sen keskellä seisoi kerrostalo jossa he asuivat. Hämärä nieli jo talon toisensa jälkeen, ikkunoihin syttyi valoja, katulyhdyt paloivat. Ihmisiä oli matkalla kohti alikulkutunnelia, ja hämärä nielaisi heidätkin. Kaikki sujui tavaliseen tapaan, eikä huilun ääntä enää kuulunut.

– Sen oven takana on kuninkaan vankityrmä ja sinne on pantu kuninkaan soittoniekka, Mikko sanoi unelmoiden. – Se on tehnyt pahojaan ja siksi se on nyt vankina.

Teemu kahmaisi lunta ja alkoi pyörittää lumipalloa. – Katso nyt, Mikko. Katso kun mä heitän lumipallon siihen oveen. Ei sen takana mitään ole. Se on pelkkä ovi, vanha ja laho.

Teemu otti vauhtia ja sinkosi lumipallon kohti ovea, mutta pallo luiskahtikin hänen kädestään ja kohosi suoraan ilmaan. Se kohosi kohoamistaan, kunnes se äkkiä pysähtyi kesken lennon ja alkoi pudota nopeasti ja kohtisuoraan, kuin ammuttu lintu. Lopulta se sinkoutui kovalla voimalla ovea vasten. Huilun ääni puhkesi heti soimaan, nyt kauniisti helisten.

– Se oli hieno suoritus, Teemu, Ulla sanoi ja vaihtoi kärsimättömästi jalkaa. – Hei kuulkaa, lähdetään nyt.

– Se on se huilu taas, ei, mä en kestä, Sanna sanoi. – Ja se lumipallokin lensi jotenkin ihan väärin.

– Lähdetään nyt, jos tänne vaikka kohta tulee poliisi, Ulla hoputti.

– Teemun lumipallo oli joutsen, ja sitten kuningas ampui sen,

ja kuninkaan soittoniekka alkoi soittaa, Mikko selitti. – Se soittaa niin kauniisti!

Sävelmä nousi, oheni ja särähti rikki.

– Me ainakin lähdetään nyt, kerta isä ja äiti on jo varmaan tulleet kylästä. Tuuli tietenkin ulvoi ihan kuin joku soittopeli, joskus se tekee niin, Ulla selosti.

– Eihän nyt tuule. Nyt on ihan tyyntä. Sanna katseli ovelle päin silmäterät mustina.

– Tuolla rinteen sisässä voi kuitenkin tuulla, Ulla väitti. – Tuullihan se vaan oli, vai mitä Teemu?

Teemu tuijotti kuumeisesti ovelle eikä vastannut. Ulla kumartui Mikon puoleen. – Me ainakin lähdetään.

– Ei kun minä haluan että Teemu vetää minua! Mikko huusi.

Teemu havahtui ja yritti hymyillä Mikolle rauhoittavasti. Hän tarttui pulkannaruun ja kiskaisi Mikon liikkeelle. Pulkanpohja rahisi tien hiekoitettua pintaa vasten. Teemu kiirehti eteenpäin ja tytöt tulivat puolijuoksua perässä suksiaan kantaen. He lähestyivät alikulkutunnelia. Se oli ainoa tie jota lapset täällä saattoivat käyttää halutessaan päästä valtatie toiselle puolelle. Teemu ei koskaan päästänyt lapsia yksin pois pihapiiristä, koska huomauttaen ne saattoivat harhailla valtatielle ja tulla yliajetuiksi.

Teemu yritti ajatella arkisia asioita, mutta epätodellinen tunnelma ei ottanut haihtuakseen. Hänen oli huomenna ehdottomasti mentävä uudelleen tutkimaan ovea, yksin ja päivänvalossa. Lapsia hän ei halunnut tehdä rauhottomiksi.

Alikulkutunneli oli synkkä ja kostea kuin luola. Keinotekoisessa valossa tyttöjen silmät näyttivät tummilta ja pelokkailta. Kukaan ei tällä kertaa pysähtynyt tarkastelemaan betoniseinään maalattua smurffia ja muita graffiteja. Yläpuolella jyrisivät kahdena katkeamattomana virtana henkilöautot, rekat ja bussit. Tun-

Teemu on hyväsydäminen poika ja taitava lapsenvahti, mikä tekee hänestä muiden poikien silmissä täyden nynnyn. Hänen elämänsä kuitenkin mullistuu, kun hän tapaa määrätietoisen mutta hätääntyneen Barbaran. Tyttö on varsin omituinen tapaus ja johdattaa Teemun eräänä yönä mystisen oven luo. Ovi on portti toiseen maailmaan – ja pian Teemu löytää itsensä keskeltä suurta seikkailua.

Ovi toiseen maailmaan on ihastuttava nuorten fantasiakirja **Marja-Leena Mikkolalta**. Mikkolalla (s. 1939) on takanaan monipuolinen kirjoittajan ura. Hän on julkaissut runoutta, proosaa ja lastenkirjallisuutta sekä toiminut käsikirjoittajana ja kääntäjänä.